

Datum: 08.12.2017
Medij: Poljoprivrednik
Rubrika: Bez naslova
Autori: Dr Marko Lj.
Teme: Prirodnjački muzej

Naslov: Nezaменljiva uloga plodoreda

Napomena:
Površina: 591
Tiraž: 0

Strana: 10

У КОНТРОЛИ КОРОВСКЕ ВЕГЕТАЦИЈЕ

Незаменљива улога плодоредa

► Применом плодоредa одговарајућег састава могуће је скоро у потпуности уништити многе вишегодишње корове, који су отпорни према хербицидима и мерама механичког карактера

У интегралној борби против корова посебан значај има плодоред, као незаобилазна биолошка мера с фитосанитарним дејством, која према мишљењу многих научника представља кључ система земљорадње. Прекомерна закоровљеност усева, између осталог, резултат је и неправилног избора предусава, гајења биљака у монокултури и дејства плодоредa. Гајење усева у монокултури услед честе примене хербицида истог или сличног, па чак и широког спектра дејства довело је до веће закоровљености најотпорнијим вишегодишњим коровским врстама, међу којима је најагресивнији и најотпорнији дивљи сирак.

Плодоред представља моћно средство у борби против коровских биљака. То је разумљиво, јер плодоред је сложен систем који обухвата све агротехничке мере за различите усеве, који се смањују у простору и времену. Смењивање усева који се разликују по густини, времену сетве, хабитусу и агротехници ефикасан је начин да се елиминишу неке врсте корова, а бројност других врста ограничи и смањи њихова штетност. Корови су прилагођени на животне услове који владају у одређеним усевама и ако се на једном земљишту сваке године гаје исти или сродни усеви, поједине коровске врсте ће бити све масовније.

Вишепољни плодоред делотворнији

У систему монокултуре, посебно дуготрајне, неке врсте корова се толико намноже да то представља озбиљну сметњу за нормалну производњу.

Тако се на пример гајењем стрних жита у монокултури масовно јављају кукољ и дивљи овас, а гајењем широколиних усева у монокултури масовно се јављају амброзија, штир, мухар и дивљи сирак. Међутим, смењивањем усева на истом пољу погоршавају се

Вишепољни плодореди су свакако у далеко већој предности над двопољним плодоредом у погледу сузбијања како вишегодишњих, тако и једногодишњих корова. Плодоред условљава и примену хербицида што адекватно онемогућава или успорава по-

шта, што резултира смањењем појавом корова.

За смањење интензитета појаве неких вишегодишњих корова посебно су значајни они плодореди који у свом саставу садрже густе крмне биљке које се косе више пута у току вегетационе сезоне.

Највећи утицај на смањење вишегодишњих корова показао је четворопољни плодоред у саставу: кукуруз - јечам - црвена детелина - озима пшеница. У овом плодореду смањен је број вишегодишњих корова, према класичном двопољном, за 95,33 одсто. Паламида је у овом вишепољном плодореду потпуно нестала, а учешће дивљег сирка је смањено за 96,83 одсто, зубача за 95,78 одсто и попонац за 83,88 одсто.

Физичко и алопатско деловање

Механизам деловања плодоредa при сузбијању корова може бити физички и алопатски.

Механизам физичког деловања плодоредa у сузбијању корова ослања се углавном на конкурентске односе корова и гајених биљака. Односи конкуренције манифестују се у засењавању или механичком гушењу корова од стране густих усева или усева велике покривности, нарочито ако су велике висине и бујног раста. Овим начином стрна жита су, на пример, у стању да потисну многе вишегодишње корове отпорне према другим начинима сузбијања. Физички

механизам делује и с временом, начином интензитета обраде земљишта и времена и густине сетве.

Алопатски начин деловања плодоредa у контроли коровске вегетације заснива се на алопатским односима између корова и гајених биљака. Тако, на пример, овас инхибира растење горушице и булке, а раж сузбија растење дивље камилице. Биљке пшенице неповољно делују на прстенак и мали братић.

Позитивно деловање плодоредa у контроли коровске вегетације састоји се у spreчавању могућности прекомерне заступљености и ширења појединих врста корова и нагомилвања њиховог семена и органа вегетативног размножавања у земљишту. Са смењивањем усева, а самим тим и система обраде земљишта, мењају се и агроеколошки фактори, чиме се условљава појава само одређених коровских врста. При томе се елиминишу све оне врсте које не закоровљавају дати усеви. Ово се остварује услед неповољних услова за клијање семена, угињаћа клијанаца, као и смањених могућности вегетативног размножавања вишегодишњих корова.

Општи је закључак да је применом плодоредa одговарајућег састава могуће скоро у потпуности уништити многе вишегодишње корове, који су отпорни према хербицидима и мерама механичког карактера. Према томе, плодоред има незаменљиву улогу у борби против коровских биљака, јер је ефикасан начин да се елиминишу неке врсте корова, а бројност других врста ограничи и смањи њихова штетност.

Dr Marko Lj. Nestorović

Природњачки музеј, Београд

Крмне биљке у плодореду утичу на смањење појаве вишегодишњих корова

услови за одређене корове и тако олакшава њихово сузбијање. Плодореди, па чак и двопољни, као плодоред с најмањим бројем поља, имају позитиван утицај на смањење закоровљености.

јаву феномена резистентности. Прикладан плодоред је најједноставнији начин за редукцију и елиминацију корова. Променом усева смањује се садржај коровског семена у површинском слоју земљи-

Вишекратним кошењем усева и њима врши се изнуривање корова, јер они образују нове изданке на рачун резервних материја у ризомима, кртолама, луковима. Будући да се

